

Гусар О.А., к.ю.н.,
Мартінова В.В., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ПУБЛІЧНИМИ ЗАКУПІВЛЯМИ В УКРАЇНІ

Реформа публічних витрат, саме в частині закупівель в Україні почалася в лютому 2015 року з пілотного проекту і набула законного статусу після набрання чинності Законом України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII (далі – Закон № 922). Виходячи зі ст. 1 цього Закону під публічними закупівлями мається на увазі придбання замовником товарів, робіт і послуг у встановленому порядку. Таким чином, в результаті проведення процедури в плюсі залишаються як замовник, так і його контрагент, так як перший отримує необхідний товар (послугу або роботу), а контрагент укладає договір про державні закупівлі і отримує за його виконання обумовлену суму.

В Україні працює сайт держзакупівель ProZorro. Він вміщує в собі практично всю інформацію про державні (публічні) закупівлі України. Сайт ProZorro не є електронним майданчиком, через нього не можна ні опублікувати закупівлю замовнику, ні взяти в ній участь постачальнику. Все це можна зробити тільки через електронні торгові майданчики, що діють на підставі законодавства. Офіційний сайт держзакупівель має таку адресу: prozorro.gov.ua.

Переваги проведення публічних закупівель: Великі переваги від реформи отримала громадськість. Адже завдяки публічності і принципу «всі бачать все» громадськість отримала можливість для контролю над тим, що відбувається у цих сферах. Завдяки електронним торгам держава отримує ще один спосіб заощадити. Завдяки електронним аукціонам і принципу «всі бачать все» у багатьох підприємців з'явився шанс отримувати необхідні їм державні замовлення.

Законодавець навіть на рівні Закону № 922 закріпив очікувані цілі від його реалізації, а саме: забезпечення ефективного та прозорого здійснення електронних закупівель; створення конкурентного середовища; запобігання проявам корупції; розвиток сумлінної конкуренції.

Стаття 3 Закону № 922 визначає такі засади проведення публічних закупівель: сумлінна конкуренція серед учасників; максимальна економія та ефективність; відкритість і прозорість; недискримінація учасників; об'єктивна і неупереджена оцінка тендерних пропозицій; запобігання корупційним діям та зловживанням.

Органи, які займаються регулюванням, управлінням і контролем за проведенням державних закупівель встановлені в ст. 7 Закону № 922.

Згідно з Указом Президента України «Про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України» від 31.05.2011 № 634/2011 Мінекономрозвитку формує та реалізує державну політику у сфері державних закупівель, зокрема, розробляє і затверджує відповідні правові акти.

Антимонопольний комітет України через спеціально створену Постійно діючу адміністративну колегію з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель виконує функцію органу оскарження. Законом України «Про Рахункову палату України» від 02.07.2015 № 576-VIII передбачено, що Рахункова палата займається фінансовим аудитом та аудитом ефективності в сфері закупівель за рахунок коштів державного бюджету.

Тендер (торги) – це проведення конкурентного відбору учасників з метою визначення переможця торгів. Закон № 922 надає можливість застосування лише двох процедур, що передбачають проведення конкурентного відбору учасників: відкриті торги; конкурентний діалог.

Класифікація тендерів з їх предмету проводиться наступним чином: ті, які спрямовані на купівлю товарів; ті, які спрямовані на купівлю послуг; ті, які спрямовані на купівлю робіт.

Процедура відкритих торгів – це найбільш прозора і основна процедура, що дозволяє брати участь в торгах будь-якого суб'єкта господарювання.

Законодавець сформував вимоги та процедури проведення тендеру, що є прогресивним і таким, що сприяє боротьбі з корупційними проявами. Отже, законодавець питання публічних закупівель врегулював достатньо чітко, прозоро, і так, що в цілому відповідає сучасним викликам реформування України.

Література

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.

2. Про Стратегію реформування публічних закупівель («дорожню карту»): Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 175-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/175-2016-%D1%80>

3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=50da6022-ffe8-4ddb-9248-8a24ab606d3c&title=ProzorroZmenshuKoruptsiuu-RezultatiOpituvanniaBiznesu>.

4. Електронні державні закупівлі. Пошук українського шляху / О. Шатковський, Г. Файвеш. URL: <http://eupublicprocurement.org.ua/e-procurement-finding-a-way-for-ukraine.html>.

5. Пивовар Ю.І. Взаємодія органів міліції та органів фінансового контролю у протидії зловживанням і корупційним явищам у сфері державних закупівель. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2007.

№ 15. С. 77-88.

6. Фінансово-правове регулювання публічних закупівель в Україні: монографія / Ю.І. Пивовар, В.М. Новаковець. Київ: ТОВ «Три К», 2012. 224 с.

7. Письменна М. Нормативно-правове середовище державних закупівель як передумова забезпечення ефективного контролю. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. Вип. 6(2). С. 159-162.

УДК 043.2(043.2)

Гусар О.А., к.ю.н.,
Онопрієнко І.В., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРИНЦИП ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В ГАЛУЗІ АВІАЦІЇ

Принцип правової визначеності є складовим елементом верховенства права. Це досить складне явище, що охоплює цілий комплекс складових, які в науці та юридичній практиці позначаються різними термінами і поняттями. Принцип правової визначеності тісно пов'язаний з такими поняттями як правова безпека, правова певність, правова прогнозованість, правова стабільність, а також передбачуваність.

С. Головатий визначає, що правова система, норми якої є безсумнівними (певними), дає людині змогу володіти знанням стосовно сфери свободи, в якій вона може діяти як незалежна істота, не боячись при цьому непередбачуваних, а тому - безпідставних вторгнень влади. Згідно з класичною ліберальною теорією правова визначеність є необхідним засобом забезпечення розквіту демократії і вільноринкової економіки [1].

На думку С. Погребняка, зміст принципу правової визначеності містять вимоги, які впливають з ідей передбачуваності права, легкого з'ясування і користування правом. Оскільки ці ідеї мають втілюватись як у процесі нормотворчості, так і в процесі реалізації норм права (нормозастосування), то це обумовлює дві групи відповідних умов: вимоги до норм права (нормативно-правових актів) і вимоги до їхнього застосування. Також виділяє додаткові вимоги щодо заборони широких дискреційних повноважень, які стосуються норм, що визначають компетенцію державних органів [2, с. 181-182].

Непередбачувані дії держави, безумовно, підривають стабільність правової системи, порушують демократичні засади законності дій органів публічної влади в сфері авіації. Норми не повинні наділяти ці державні органи широкими дискреційними повноваженнями оскільки це призводить до підвищення рівня свавілля в їх діяльності і до зменшення